ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1953

Vyhlásené: 29.08.1953 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

72.

Nariadenie ministra dopravy

zo dňa 8. augusta 1953

o poriadku plavebnej bezpečnosti pre československý úsek Dunaja.

Minister dopravy nariaďuje po dohode so zúčastnenými ministrami podľa § 2 ods. 2 zákona č. 152/1950 Sb., o úprave a bezpečnosti prevádzky vnútrozemskej plavby:

§ 1.

(1) V záujme zachovania bezpečnosti prevádzky plavby a v záujme zachovania poriadku na rieke na československom úseku Dunaja sa vydáva v smysle čl. 23 Dohovoru o režime plavby na Dunaji poriadok plavebnej bezpečnosti.

(2) Poriadok plavebnej bezpečnosti pre československý úsek Dunaja sa delí na dve časti, a to

a) na časť obsahujúcu „Základné predpisy o plavbe na Dunaji“ (skrátené „ZP“), ktoré tvoria prílohu 1 nariadenia,

b) na časť obsahujúcu „Doplňujúce predpisy pre plavbu na československom úseku Dunaja“ (skrátene „DP“), ktoré tvoria prílohu 2 nariadenia.

(3) Poriadok plavebnej bezpečnosti pre československý úsek Dunaja je súčasťou tohto nariadenia a vyhlasuje sa v prílohe Sbierky zákonov.*)

§ 2.

(1) Poriadok plavebnej bezpečnosti pre československý úsek Dunaja platí na úseku od ústia rieky Moravy (r. km 1.880.2) k ústiu rieky Ipľa (r. km 1.708.2).

(2) Ustanovenia tohto poriadku platia aj v prístavoch a prekladištiach priľahlých k Dunaju v československom úseku Dunaja a na spojoch k nim, pokiaľ osobitné predpisy o používaní prístavov a prekladíšť neustanovujú inak.

(3) Ustanovenia tohto poriadku sa vzťahujú na plavidlá každého druhu bez rozlíšenia vlajky, ktoré plávajú alebo stoja na československom úseku Dunaja, ako i na osoby, ktoré ich používajú v tomto úseku na plavbu alebo sú poverené dohľadom nad nimi.

§ 3.

Ministerstvo dopravy vydá predpisy potrebné na vykonávanie poriadku plavebnej bezpečnosti pre československý úsek Dunaja.

§ 4.

Zrušujú sa predpisy, ktoré sú v rozpore s týmto nariadením.

§ 5.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. septembra 1953.

Široký v. r.

A. Pospíšil v. r.

Príloha 1
nariadenia ministra dopravy č. 72/1953 Zb. o poriadku plavebnej bezpečnosti pre československý úsek Dunaja

PORIADOK plavebnej bezpečnosti pre československý úsek Dunaja.

Základné predpisy o plavbe na Dunaji.

HLAVA 1.
Všeobecné ustanovenia.

ODDIEL 1.
Rozsah platnosti Základných predpisov.

Čl. 1.

Základné predpisy o plavbe na Dunaji platia na splavnej časti Dunaja od Ulmu k Čiernemu moru cez Sulinské rameno s prístupom k moru Sulinským kanálom.

ODDIEL 2.
Osobitné ustanovenia.

Čl. 2.

Kapitáni a vodcovia lodí plávajúcich po Dunaji spravujú sa plavebnými predpismi podunajských štátov a osobitných riečnych Administrácií.

Čl. 3.
Plavba v pohraničných úsekoch

Plavba lodí v úsekoch, kde brehy Dunaja patria dvom rôznym štátom, vykonáva sa v súlade s predpismi vydanými dohodou medzi týmito štátmi.

Čl. 4.
Útočište a prezimovanie lodí

Lode sú oprávnené za podmienky, že dodržia predpisy vydané podunajskými štátmi, hľadať útulok a prezimovať v miestach zimného státia, ak poveternostné pomery im zabraňujú pokračovať v plavbe.

Čl. 5.
Vyplávanie lodí z prítokov do hlavného toku

(1) Lode vyplávajúce z prítokov a vedľajších kanálov na hlavný tok Dunaja dávajú prednosť lodiam plávajúcim na hlavnom toku.

(2) Vyplávanie lodí z prítokov a kanálov zabezpečuje sa sústavou signálnych staníc alebo stráží.

(3) Pre lode, ktoré vyplávajú na hlavný tok, určujú sa tieto signále (signále dávajú signálne stanice alebo stráže uvedené v odseku 2):

a) vo dne: čierny balón priemeru 80 cm vytiahnutý až na vrchol signálneho stožiara - znamená: prístup na hlavný tok je zakázaný;

b) v noci: červené svetlo vytiahnuté až na vrchol signálneho stožiara a zelené svetlo vo vzdialenosti 1 m svisle pod ním - znamená: prístup na hlavný tok je zakázaný.

(4) Svetlá musia byť viditeľné na vzdialenosť najmenej 2 km.

(5) Ak vyplávanie na hlavný tok je voľné, signále sa nedávajú.

Čl. 6.
Posádka lodí

(1) Posádka lodí musí byť doplňovaná v súlade s pevne určeným počtom osôb, určeným kompetentnými úradmi štátu, pod vlajkou ktorého loď pláva, a musí byť tak dostačujúca, aby zaručovala bezpečnosť lode za plavby i pri státí.

(2) Kapitáni a vodcovia lodí musia mať príslušné preukazy alebo osvedčenia oprávňujúce ich na vedenie lode, strojníci musia mať osvedčenie oprávňujúce ich na obsluhu strojov a vodcovia lodí musia mať osvedčenie oprávňujúce ich na výkon ich služby.

(3) Podmienky vydávania preukazov a osvedčení, rozsah znalostí požadovaných od veliteľského sboru a spôsob preskúšania ich znalostí určia príslušné úrady štátu, pod vlajkou ktorého loď pláva.

Čl. 7.
Profily plavebnej dráhy

Pri odplávaní lodí musia kompetentné orgány Administrácie alebo kapitán posledného prístavu odplávania dbať na to, aby množstvo vody pod dnom a po stranách lode, ako aj pomer medzi dĺžkou lode a polomerom zákrut rieky zodpovedaly profilom plavebnej dráhy, po ktorej loď má plávať.

Čl. 8.
Technický stav lodí

(1) Lode pred odplávaním musia byť v dobrom technickom stave, aby bola zaručená ich bezpečná plavba.

(2) Starostlivosť o to, aby lode pripravujúce sa na odplávanie boly udržované v dobrom stave, prislúcha kapitánovi, vodcovi lode, ako aj všetkým ostatným členom posádky lode.

(3) Kontrola riadneho technického stavu lodí pri ich odplávaní prislúcha kapitánovi prístavu odplávania.

Čl. 9.
Znakovanie a udržovanie plavebnej dráhy

(1) Znakovanie plavebnej dráhy na celom splavnom toku Dunaja musí vyznačiť medze, smer a hĺbku plavebnej dráhy, ako aj označiť prekážky a stavby nachádzajúce sa v úsekoch plavebnej dráhy alebo v jej bezprostrednej blízkosti.

(2) Vytýčené plavebné znaky, pobrežné i plávajúce, musia byť na všetkých úsekoch Dunaja v zásade v činnosti nepretržite (vo dne i v noci) od okamihu uvoľnenia plavebnej dráhy od ľadu až do príchodu nového ľadu.

(3) Počet pobrežných a plávajúcich plavebných znakov a ich rozmiestenie musí zodpovedať potrebám bezpečnej a nerušenej plavby plavidiel.

(4) Príslušné úrady musia upovedomovať vodcov plavidiel o všetkých zmenách, ktoré nastaly v znakovaní plavebnej dráhy; vydávajú za tým účelom „Plavebné vyhlášky".

(5) Kapitán alebo vodca lode je povinný oznámiť čo najskôr príslušným úradom svoje pozorovanie vzťahujúce sa na premiestenie plavákov alebo iných plavebných znakov, ako i všetky ostatné pozorovania týkajúce sa plavby, najmä každé uviaznutie lode na plytčine alebo haváriu.

(6) Splavná časť Dunaja od Ulmu do Suliny musí byť udržovaná v splavnom stave pre vnútrozemské lode a na príslušných úsekoch pre námorné lode.

(7) Signálne stanice označujú všetky obťažné miesta, kde viditeľnosť je pre prírodné prekážky nedostatočná.

(8) Dokiaľ Dunajská komisia nevytvorí jednotný systém znakovania plavebnej dráhy, vykonáva sa znakovanie podľa súčasnej znakovacej techniky so zreteľom na vytvorenie jednotného systému na celom splavnom toku Dunaja.

(9) Je zakázané umiesťovať v plavebnej dráhe hrádzky alebo siete na rybolov.

ODDIEL 3.
Vybavenie a výstroj lodí.

Čl. 10.
Poznávacia značka a vlajka

(1) Všetky lode musia byť označené číslom alebo menom lode a názvom organizácie, ktorej lode patria, ako i menom prístavu, kde sú zapísané.

(2) Loď je povinná niesť od východu do západu slnca na korme vlajku štátu, ktorému náleží.

Čl. 11.
Ponorová stupnica

Na všetkých lodiach, ktorých ponor môže presahovať 60 cm, musí byť vyznačená ponorová stupnica.

Čl. 12.
Lodné listiny

(1) Lode o výtlaku väčšom než 10 ton musia mať

a) preukaz oprávňujúci na plavbu pod vlajkou štátu, ktorú nesú (lodný patent),

b) vlastnícky preukaz (osvedčenie o vlastníckom práve k lodi),

c) ciachový preukaz,

d) zdravotný preukaz pre osobné lode, pre nákladné lode o nosnosti väčšej než 1000 ton, ako i pre remorkéry o výkonnosti väčšej než 150 k,

e) preukaz spôsobilosti na plavbu,

f) soznam posádky (listina o osobách lodnej posádky, ku ktorej sú pripojené preukazy alebo osvedčenia oprávňujúce veliteľský sbor na vedenie lode a strojníkov na obsluhu strojov),

g) lodný denník,

h) revízne knihy parných kotlov na lodiach s parnými kotlami,

i) listinu o povolení na zriadenie a prevádzku vysielacej rádioelektrickej stanice a denník rádioelektrickej služby na lodiach, ktoré majú vysielaciu rádioelektrickú stanicu,

j) strojný denník na lodiach so strojným pohonom; revízne knihy tlakových nádob na motorových lodiach, ktoré majú nádoby so stlačeným vzduchom alebo plynom,

k) povolenie na dopravu cestujúcich, ak prevádza loď takú dopravu,

l) inventárnu knihu,

m) zdravotný denník.

(2) Malé lode (čl. 84) musia mať

a) plavebné povolenie preukazujúce oprávnenie plávať pod vlajkou štátu, ku ktorému náležia,

b) preukaz spôsobilosti na plavbu,

c) povolenie na dopravu cestujúcich, ak prevádza loď takú dopravu,

d) soznam posádky.

(3) Malým športovým lodiam a loďkám stačí preukaz spôsobilosti na plavbu.

Čl. 13.

Vodoryska najväčšieho ponoru a jej značka

(1) Loď musí mať jasne vyznačenú vodorysku najväčšieho prípustného ponoru, t. j. najkrajnejšiu čiaru, po ktorú smie byť naložená.

(2) Na strednom rebre na obidvoch bokoch lode musí byť vyznačená kružnica priemeru 15 cm, preťatá vodorovnou stredom kružnice idúcou čiarou 25 cm dlhou a 2 cm širokou, ktorej spodný okraj sa musí kryť s vodoryskou najväčšieho prípustného ponoru.

Čl. 14.

(1) Normy o nosnosti, o objemu nákladu a o najvyššom prípustnom počte cestujúcich uvedené v lodných listinách nesmú sa prekročiť.

(2) Kapitán alebo vodca lode, ako aj príslušné úrady prístavu odplávania zodpovedajú za dodržanie ustanovenia odseku 1.

Čl. 15.

Prostriedky zvukovej signalizácie

(1) Samohybná loď musí mať parnú píšťalu alebo sirénu, ako aj zvon s dostatočne silným zvukom, ktoré musia byť umiestené tak, aby ich zvuk nebol tlmený akoukoľvek inou prekážkou.

(2) Každá nesamohybná loď musí mať zvon alebo iný predmet, ktorým môžu byť dávané zvukové signály dostatočnej sily.

(3) Zvuky dávané ako signále musia byť jasne rozoznateľné pre príjem.

(4) Krátkym zvukom sa rozumie zvuk trvajúci jednu až dve sekundy, dlhým zvukom sa rozumie zvuk trvajúci štyri až šesť sekúnd.

(5) Prestávka medzi dvoma za sebou idúcimi zvukmi musí trvať jednu až dve sekundy.

Čl. 16.

Výstroj lodí

Loď musí mať dostatočný počet protipožiarnych, záchranných, signálnych a čerpacích prostriedkov, ako aj iný výstroj, a to podľa ustanovených predpisov.

HLAVA 2.
Plavba lodí.

ODDIEL 1.
Všeobecné ustanovenia.

Čl. 17.

(1) Kapitán alebo vodca lode, bez ohľadu na to, či loď pláva alebo stojí, je povinný sa starať o bezpečnosť lode a za tým účelom mať vždy pohotove na použitie kotvy, prostriedky na vyviazanie a signalizovanie, ako aj iné prostriedky; musí tiež robiť opatrenia, aby jeho loď neprekážala plavbe.

(2) Kapitán alebo vodca lode musí tiež dbať o to, aby jeho loď nijako neprekážala vykonávaným prácam.

(3) Kapitán alebo vodca lode je povinný pri nakladaní sledovať ponor lode a upravovať ho podľa hĺbok plavebnej dráhy, ktorú má loď preplávať, aby predišiel nebezpečenstvu uviaznutia na plytčine.

Čl. 18.
Zmiernenie rýchlosti

Ak samohybná loď pláva vedľa prístavu alebo lodí, plávajúcich zariadení, plávajúcich strojov, zakotvených alebo vyviazaných pltí, ak prechádza blízko vlečených lodí, pltí, člnov hlboko naložených, plavidiel uviaznutých na plytčine, blízko miest, kde sa dvíhajú potopené lode alebo sa vykonávajú potápačské alebo stavebné práce, je povinná zavčasu a v dostatočnej miere zmierniť rýchlosť a v prípade potreby celkom zastaviť stroj, ak tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo lode, ktoré vlečie.

Čl. 19.
Plavba miestami, kde sú položené kábele, potrubia a pod.

(1) Lode nesmú vliecť kotvy alebo reťaze po dne rieky ani hádzať kotvy v tých miestach, kde sú položené kábele alebo potrubia.

(2) Miesta rieky, kde sú položené s jedného brehu na druhý kábele alebo potrubia, musia byť označené týmito pobrežnými znakmi:

a) vo dne - tabuľou bielej farby, tvaru štvorca o stranách rozmeru 1,5 m, na ktorej je čiernou farbou namaľovaná obrátená admirálska kotva (driekom dole),

b) v noci - rovnakou tabuľou osvetlenou jasným bielym svetlom.

(3) Tabuľa musí byť umiestená na brehu vo výške najmenej 4 až 6 m nad hladinou najvyššieho vodostavu.

(4) Všetky miesta, kde sú prievozy, musia byť označené vo vzdialenosti 250 m nad a 250 m pod týmito miestami výstražnými znakmi. Určujú sa tieto výstražné znaky:

a) vo dne - kruhová tabuľa bielej farby priemeru 1 až 1,5 m, na ktorej je namaľovaný čiernou farbou výkričník,

b) v noci - ak je v prevádzke i v noci, rovnaká tabuľa osvetlená jasným bielym svetlom.

(5) Tabuľa musí byť umiestená na brehu vo výške najmenej 4 až 6 m nad hladinou najvyššieho vodostavu.

Čl. 20.
Vlečenie lodí

Vlečenie lodí sa robí podľa týchto všeobecných pravidiel:

a) výkonnosť použitých remorkérov musí byť tak dostatočná, aby bolo zabezpečené vykonanie všetkých manévrov;

b) kapitán remorkéra, ktorý pláva na čele vleku, vedie celé vlečenie a všetky s tým spojené manévre a stará sa o bezpečnosť vlečených lodí;

c) remorkér nesmie opustiť vlečenú loď, keď sa táto vyväzuje alebo zakotvuje, pokiaľ neuvoľnila plavebnú dráhu, a kapitán remorkéra sa nepresvedčil o tom, že dotyčná loď stojí bezpečne.

Čl. 21.
Plavba na rovnakej výške

Plavba na rovnakej výške je, okrem prípadov predchádzania - zakázaná.

Čl. 22.
Označenie mostných otvorov pre plavbu

(1) Loď smie prechádzať pod pevnými mostami len na miestach označených osobitnými znakmi podľa predpisov ustanovených úradmi štátu, na území ktorého sa mosty nachádzajú.

(2) Pre plavbu lodí a pltí pod mostami musia byť určené určité plavebné otvory, ktoré sa označia týmito znakmi:

a) vo dne - pravouhlou tabuľou rozdelenou uhlopriečne smerom od ľavého dolného k pravému hornému rohu na dve farby (horný trojuholník červený, dolný biely) a umiestenou uprostred mostného otvoru s prihliadnutím na os plavebnej dráhy,

b) v noci - dvoma červenými smerovými svetlami, viditeľnými len so strany, s ktorej plavidlo vchádza do otvoru, a umiestenými taktiež s prihliadnutím na os plavebnej dráhy.

(3) Okrem toho označia sa v noci piliere mosta, medzi ktorými je plavebný otvor, podľa smeru plavby lode pravý zeleným a ľavý červeným svetlom.

(4) Loď musí skôr než sa priblíži k lodnému mostu, oznámiť svoje priblíženie jedným dlhým zvukovým signálom píšťaly alebo sirény, zmierniť rýchlosť a upraviť ju tak, aby nevplávala do mostného otvoru skôr, než bude úplne voľný.

Čl. 23.
Plavba za osobitných podmienok

(1) Za noci, nejasného počasia, za hmly, mrholenia, snehovej fujavice alebo za prudkého dažďa musia lode zmierniť svoju rýchlosť tak, aby mohly vždy bezpečne ovládať svoje pohyby, alebo aby mohly zastaviť, ak sa stretnú s akoukoľvek prekážkou alebo ak nemôžu zistiť svoju polohu k plavebnej dráhe.

(2) Za okolností uvedených v odseku 1 je plavba samosplavom plavidlám zakázaná.

Čl. 24.
Zákaz odplávania lodí

(1) Odplávanie lodí je zakázané v týchto prípadoch:

a) keď nemajú preukaz oprávňujúci na plavbu;

b) keď nemajú preukaz spôsobilosti na plavbu;

c) ak je lodná posádka, potrebná na zaistenie bezpečnosti plavby, neúplná, najmä ak nie je na plavidlách, na ktorých sa posádka nemusí stále zdržovať, najmenej jedna plná smena a na ostatných plavidlách najmenej dve smeny;

d) keď lodné teleso je poškodené, najmä ak vniká voda do lodného telesa, priehradok, hradiacich priestorov alebo na palubu a vnikanie vody presahuje možnosť vyčerpať ju vlastnými lodnými prostriedkami;

e) ak množstvo palubného nákladu ohrožuje stabilitu lode;

f) ak je loď naložená nad vodorysku najväčšieho ponoru prípustného pre dotyčnú loď;

g) ak je náklad rozmiestený tak, že prekáža rozhľadu z kormidelne;

h) ak je na loď prijatý väčší počet cestujúcich, než ako je určené v povolení na dopravu cestujúcich;

i) ak je kormidelné zariadenie závadné;

j) ak nemá loď dostatočný počet záchranných, protipožiarnych, čerpacích, signálnych a kotevných prostriedkov a zariadení alebo ak sú kotevné bitvy závadné.

(2) Dohľad nad zachovávaním ustanovení odseku 1 náleží kapitánovi prístavu odplávania a prevádzateľovi plavidla.

ODDIEL 2.
Plavba v obťažných úsekoch.

Čl. 25.
Opatrenia pri priblížení k obťažným miestam

(1) Skôr než loď vpláva do úžiny alebo do ostrej zákruty rieky, musí oznámiť svoje priblíženie jedným dlhým zvukom trvajúcim asi 4 až 6 sekúnd.

(2) Ak pláva loď úžinami, ostrými zákrutami plavebnej dráhy a miestami, kde nie je dostatočný rozhľad, nesmie sa príliš priblížiť k lodi plávajúcej pred ňou, ak neurobí všetky potrebné opatrnostné opatrenia.

Čl. 26.

(1) Lode určené na záchranné práce alebo plávajúce na pomoc lodi, ktorú stihla nehoda, ako i lode osobné, musia, len čo sa priblížia k obťažným miestam, vztýčiť na viditeľnom mieste predmet valcovitého tvaru čiernej farby. V tomto prípade majú pri preplávaní prednosť.

(2) Všetky ostatné lode prechádzajú obťažnými úsekmi v poradí, v akom priplávaly.

ODDIEL 3.
Stretávanie a predchádzanie lodí.

Zvukové signále pri stretnutí

Čl. 27.

(1) Ak je jedna loď na dohľad druhej, musí plávajúca loď, ktorá chce zmeniť smer, oznámiť tento manéver týmito signálmi:

a) jeden krátky zvuk = idem napravo,

b) dva krátke zvuky = idem naľavo,

c) tri krátke zvuky = môj stroj ide späť, lebo mám v úmysle sa obrátiť.

(2) Loď, ktorá dala jeden zo zvukových signálov uvedených v odseku 1, musí vykonať manéver predpísaný oným signálom.

(3) Ak chce plávajúca loď upútať na seba pozornosť, dá signál jedným dlhým zvukom.

Čl. 28.

Ak sa dve lode, plávajúce opačnými smermi, priblížia jedna k druhej tak, že vznikne nebezpečenstvo srážky, musia urobiť všetky opatrenia, aby sa minuly, pričom sa každá vyhýba vpravo; každá z nich je povinná skôr, než sa k sebe priblížia, dať jeden krátky signál píšťalou alebo sirénou a zmierniť svoju rýchlosť.

Čl. 29.
Loď plávajúca po prúde volí smer

(1) Pri stretnutí lodí náleží právo voliť smer lodi, ktorá pláva po prúde.

(2) Ak sa približujú k obťažnému úseku súčasne dve lode, náleží právo, preplávať ako prvá, lodi, ktorá pláva po prúde.

Čl. 30.
Výnimky zo všeobecných pravidiel

(1) V prípade, že sa loď nemôže spravovať ustanoveniami čl. 28, bez toho že by vystavila seba alebo vlečenú loď nevyhnuteľnému nebezpečenstvu, musí na to zavčas upozorniť loď, ktorá sa k nej približuje, dvoma krátkymi za sebou idúcimi zvukovými signálmi a dávať súčasne optické signále uvedené v čl. 43, aby tým naznačila, že sa vyhne naľavo.

(2) Loď upozornená dvoma krátkymi zvukovými signálmi na to, že loď, ktorá sa má s ňou stretnúť, uchýli sa od všeobecného pravidla pre vyhýbanie, musí tento signál opakovať a súčasne vykonať príslušný manéver. Ak nemôže táto loď vykonať potrebný manéver bez nebezpečenstva pre seba alebo lode, ktoré vlečie, musí oznámiť najmenej piatimi krátkymi za sebou idúcimi zvukovými signálmi píšťalou alebo sirénou, že sa nemôže vyhnúť doľava. V týchto prípadoch sú kapitáni a vodcovia lodí povinní, aby sa vyhnuli nebezpečenstvu, urobiť opatrenia a vykonať manévre vyžadované danými okolnosťami.

Čl. 31.
Vyhýbanie na obťažných úsekoch rieky

Na obťažných úsekoch rieky, kde miestne podmienky vyžadujú opatrnosť, musia lode plávajúce proti prúdu upraviť svoju plavbu tak, aby k stretnutiu alebo vyhnutiu s loďami plávajúcimi po prúde došlo na mieste na ten účel vhodnom.

Čl. 32.

V ostrých zákrutách a na miestach, kde plavebná dráha nie je dostatočne široká, je plavba na rovnakej výške, predchádzanie a vyhýbanie zakázané.

Čl. 33.
Križovanie smeru lode

Loď nesmie pri odplávaní, pri manévri alebo za plavby križovať dráhu inej lodi alebo plti, aby neprekážala ich pohybu.

Čl. 34.
Predchádzanie lodí

(1) Ak chce niektorá loď predísť inú a nemôže tak urobiť, okrem prípadu že by sa loď pred ňou plávajúca uhla so svojej cesty, musí v príhodnom čase požiadať o voľný prechod piatimi za sebou idúcimi dlhými zvukovými signálmi píšťalou alebo sirénou a zmierniť zároveň svoju rýchlosť.

(2) Loď plávajúca pred ňou musí sa uhnúť od svojho smeru doľava, ak tak môže urobiť, a oznámiť vykonanie tohto manévru dvoma krátkymi zvukovými signálmi a zmierniť pritom svoju rýchlosť. Až potom smie loď, ktorá chce predísť, keď dala jeden krátky zvukový signál, zvýšiť svoju rýchlosť a predísť loď plávajúcu pred ňou, nechávajúc ju naľavo od seba.

(3) Ak sa loď, ktorá sa má predísť, nemôže bez nebezpečenstva pre seba alebo lode ňou vlečené vyhnúť doľava, musí sa uhnúť napravo a upovedomiť o tom loď plávajúcu za ňou jedným krátkym zvukovým signálom; v tomto prípade loď, ktorá chce predísť, keď dala dva krátke zvukové signále, vyhne sa doľava a necháva predídenú loď napravo od seba.

Čl. 35.
Kedy sa nemení smer plavby

Dve lode plávajúce rovnakým smerom, z ktorých jedna pláva rýchlejšie, ako i dve lode plávajúce opačnými smermi, musia v okamihu blížiaceho sa stretnutia zachovať svoju polohu k brehom, ak zistia, že ak bude každá z nich plávať na tej strane plavebnej dráhy, kde práve je, prejdú vedľa seba v dostatočnej vzdialenosti bez nebezpečenstva srážky.

Čl. 36.
Predchádzanie pred vchodom do úžiny

Ak je jednotlive plávajúca loď o malej rýchlosti alebo vlek dohnaný bezprostredne pred vchodom do obťažného úseku inou jednotlive plávajúcou loďou, musí sa dať predísť skôr než vpláva do tohto úseku, ak to žiada táto loď piatimi dlhými za sebou idúcimi zvukovými signálmi. Obidve lode sú v tomto prípade povinné spravovať sa ustanoveniami čl. 34.

Čl. 37.
Uvoľňovanie cesty malými loďami

Malé lode (čl. 84) musia uvoľniť cestu všetkým ostatným lodiam.

Čl. 38.
Kedy sa remorkéry kladú na roveň lodiam plávajúcim jednotlive

(1) Remorkéry, rôzne druhy plávajúcich strojov a plte kladú sa na roveň samohybným lodiam plávajúcim jednotlive a musia sa spravovať ako tieto predpismi ustanovenými v hlave 2.

(2) Pri stretnutí s inými loďami musia remorkéry vykonať vlečenie tak, aby stretávajúce sa lode maly dostatočnú možnosť nerušeného vyhýbania.
Výnimka

(3) Aj v prípadoch, keď loď plávajúca jednotlive po prúde a remorkér s vlekom plávajúci proti prúdu sa priblížia navzájom v opačných smeroch tak, že vznikne nebezpečenstvo srážky, je jednotlive plávajúca loď povinná uvoľniť cestu remorkéru s vlekom, ak sa týmto manévrom nevystavuje nebezpečenstvu.

Čl. 39.
Plavba prievozov

Kompy a iné lode, ktoré plávajú cez rieku s jedného brehu na druhý, uvoľňujú cestu lodiam plávajúcim po rieke.

ODDIEL 4.
Plavba plachetných lodí.

Čl. 40.
Vyhýbanie plachetných lodí.

(1) Ak sa priblížia dve plachetné lode tak, že sa dá predvídať možnosť srážky, musí jedna z nich uvoľniť cestu druhej podľa týchto pravidiel:

a) loď plávajúca širym vetrom musí uvoľniť cestu lodi plávajúcej ostre na vetre;

b) loď plávajúca ostre na vetre s ľavej strany musí uvoľniť cestu lodi plávajúcej ostre na vetre s pravej strany;

c) ak plávajú obidve lode širym vetrom s rôznych strán, musí loď, ktorá má vietor s ľavej strany, uvoľniť cestu lodi, ktorá má vietor s pravej strany;

d) ak plávajú obidve lode širym vetrom s tej istej strany, musí sa loď, ktorá je nad vetrom, vyhnúť lodi, ktorá je pod vetrom.

(2) Loď, ktorá pláva po vetre, musí uvoľniť cestu inej lodi.
Vyhýbanie plachetnej a samohybnej lode

(3) Ak sa samohybná loď a plachetná loď priblížia navzájom takými smermi, že vzniká možnosť srážky, musí samohybná loď uvoľniť cestu plachetnej lodi.

HLAVA 3.
O svetlách a signáloch.

Čl. 41.
Viditeľné svetlá

Slovo „viditeľné" v tomto poriadku znamená, že svetlo je viditeľné za tmavej noci pri jasnom ovzduší.

Čl. 42.
Čas nesenia svetiel

(1) Predpisy týkajúce sa svetla musia sa zachovávať od západu do východu slnka. V tomto čase smie loď niesť jedine svetlá predpísané týmito Základnými predpismi.

(2) Je zakázané ukazovať akékoľvek iné svetlo, ktoré by mohlo byť omylom považované za niektoré z predpísaných svetiel.

Čl. 43.
Optické signále pri vyhýbaní lodí pravými bokmi

(1) Optické signále spomenuté v čl. 30 sa dávajú s pravého boku

a) vo dne - mávaním tmavomodrou zástavou na pravom boku,

b) v noci - ukazovaním radu bielych zábleskov pomocou lampy.

(2) Každý záblesk musí trvať asi jednu sekundu; záblesky musia byť od seba oddelené úplným zatemnením toho istého trvania. Záblesky musia byť viditeľné na vzdialenosť najmenej 1,5 km a iba v smere lode, s ktorou dochádza k stretnutiu.

(3) Ak boly tieto denné a nočné signále raz dané, musia byť udržované bez prerušenia, dokiaľ stretnutie lodí neskončilo.

Čl. 44.

Svetlá plávajúcich samohybných lodí

(1) Plávajúca samohybná loď musí niesť

a) na prednom stožiari alebo pred ním, a ak nemá loď taký stožiar, na prednej časti lode vo výške najmenej 6 m nad vodoryskou najvyššie prípustného ponoru jedno jasné biele svetlo osvetľujúce nepretržite obzorový výsek 225°, t. j. po 112 stupňov 30´ na každú stranu, merané od čela; toto svetlo musí byť viditeľné na vzdialenosť najmenej 4 km;

b) na pravom boku jedno zelené svetlo viditeľné v obzorovom výseku 112° 30´, merané od čela; toto svetlo musí byť viditeľné na vzdialenosť najmenej 2 km;

c) na ľavom boku jedno červené svetlo viditeľné v obzorovom výseku 112° 30´, merané od čela; toto svetlo musí byť viditeľné na vzdialenosť najmenej 2 km;

d) na korme jedno modré svetlo viditeľné v obzorovom výseku 135° , t. j. po 67° 30´na každú stranu pozdĺžnej osi lode, merané od kormy; toto svetlo musí byť viditeľné na vzdialenosť najmenej 500 m.

(2) Svetlá uvedené v odseku 1 musia byť umiestené tak, aby dávaly nepretržité svetlo, viditeľné so všetkých miest uvedených obzorových výsekov.

(3) Vyššie uvedené zelené a červené bočné svetlá musia byť s lodnej strany opatrené tienidlami, ktoré presahujú svetlá najmenej o 90 cm smerom dopredu tak, aby žiadne z týchto svetiel nemohlo byť videné s druhej strany čela lode.

(4) Kormové modré svetlo musí byť opatrené s lodnej strany tienidlom tak, aby nebolo viditeľné z čela.

(5) Výškový rozdiel medzi bočným zeleným a červeným svetlom a bielym svetlom musí byť najmenej 3 m.

Čl. 45.

Nesenie svetiel pri plavbe pod mostami

(1) Pri plavbe pod pevnými mostami, pod lanami prievozov, pod elektrickým vedením alebo pod akoukoľvek inou podobnou prekážkou vedenou cez rieku musia plavidlá dočasne znížiť biele svetlo spomenuté v čl. 44 ods. 1 písm. a); toto svetlo musí sa bezodkladne dať späť na svoje predpísané miesto, len čo boly prekonané uvedené prekážky.

(2) Samohybné lode, ktoré konajú miestnu službu a prechádzajú často pod prekážkami uvedenými v predchádzajúcom odseku, môžu niesť svoje biele svetlo v menšej výške, než ako je uvedené v čl. 44 ods. 1 písm. a), pod podmienkou, že toto svetlo bude vždy nad červeným a zeleným bočným svetlom.

Čl. 46.
Svetlá plávajúcich plachetných lodí

(1) Plávajúca plachetná loď musí niesť tie isté svetlá, aké sú predpísané v čl. 44 ods. 1 písm. b), c) a d) pre plávajúcu samohybnú loď, s výnimkou bieleho svetla uvedeného v čl. 44, ktoré plávajúca plachetná loď nesmie v nijakom prípade ukazovať.

(2) Plávajúca plachetná loď patriaca do kategórie malých lodí musí niesť iba svetlá predpísané v čl. 44 ods. 1 písm. b) a c). Tieto dve svetlá môžu byť spojené v jedinej lampe ukazujúcej zelené a červené svetlo rovnakej sily; každé z týchto svetiel musí byť viditeľné v obzorovom výseku 112° 30´so strany príslušného boku lode na vzdialenosť najmenej 1 km.

Čl. 47.
Svetlá malých samohybných lodí

(1) Plávajúce samohybné lode patriace do kategórie malých lodí musia niesť

a) na prednej časti lode na komíne alebo pred ním na viditeľnom mieste a vo výške najmenej 2 m nad hladinou vody jedno jasné biele svetlo, ako je predpísané v čl. 44 ods. 1 písm. a); toto svetlo musí byť viditeľné na vzdialenosť najmenej 2 km;

b) bočné svetlá, zelené a červené, ako sú predpísané v čl. 46 ods. 2.

(2) Výškový rozdiel medzi bočnými svetlami a bielym svetlom (ktoré musí byť vyššie) nesmie byť menšia než jeden meter.

Čl. 48.
Svetlá plávajúcich remorkérov

(1) Loď vlečúca jednu alebo viac lodí po boku alebo v rade za sebou musí niesť okrem svetiel uvedených v čl. 44 ešte jedno jasné biele svetlo rovnakej sily, akú má svetlo uvedené v čl. 44 ods. 1 písm. a), umiestené svisle pod týmto svetlom vo vzdialenosti 1 až 2 m.

(2) Ak medzi vlečenými loďami je jedna alebo niekoľko lodí naložených nebezpečnými látkami uvedenými v hlave 6, musí remorkér niesť okrem všetkých ostatných predpísaných svetiel ešte jedno červené svetlo viditeľné iba zpredu na vzdialenosť 1,5 km.

(3) Svetlo uvedené v odseku 2 musí byť umiestené vo vzdialenosti 1,5 m od bočného zeleného svetla merané v smere k stredu lode a na rovnakú vzdialenosť 1,5 m v smere svislom.

(4) Bočné svetlá musia byť umiestené tak, aby neboly zakryté loďami plávajúcimi po boku remorkéra.

(5) Remorkér musí okrem toho po dobu vlečenia niesť za svojim komínom alebo na svojom kormovom stožiari jedno malé biele svetlo, podľa ktorého sa spravujú vlečené lode; sila tohto svetla musí byť však stlmená matným sklom a svetlo nesmie byť viditeľné z prednej časti remorkéra.

Čl. 49.
Poznávacie znaky remorkérov vo dne

Remorkér musí niesť pri vlečení vo dne na vrcholu stožiara modrú vlajku pravouhlého tvaru.

Čl. 50.
Modré svetlo pri vlečení

(1) Ak je vo vleku jedna alebo niekoľko lodí upevnených len na jednom boku remorkéra, musí tento remorkér a tá loď, ktorá je umiestená na vonkajšej strane vleku, niesť modré svetlo uvedené v čl. 44 ods. 1 písm. d).

(2) Ak sú vlečené lode upevnené po obidvoch bokoch remorkéra, nesú modré svetlo iba tie lode, ktoré sú umiestené na vonkajších stranách sostavy vleku.

(3) Ak sú lode vlečené v závese za sebou (v línii) alebo vedľa seba (v bočnom soskupení), nesú modré svetlo, i keď remorkér vlečie súčasne lode upevnené po obidvoch svojich bokoch, len tie lode, ktoré sú na konci každej skupiny vleku.

(4) Ak pláva na konci vleku rada bočne soskupených lodí, nesú modré svetlo len lode, ktoré sú na vonkajších stranách radu vleku.

Čl. 51.
Optické signále plávajúcich veslových lodí

Lodice a loďky musia za plavby, ak sa priblížia k akejkoľvek inej lodi, ukázať biele svetlo. Toto svetlo musí byť viditeľné na vzdialenosť najmenej 1 km.

Čl. 52.
Zvukové signále lodí plávajúcich za hmly, snehovej fujavice, mrholenia

(1) Loď plávajúca za hmly, mrholenia, lejaka, alebo snehovej fujavice musí dávať v prestávkach nie dlhších než dve minúty jeden dlhý zvukový signál píšťalou alebo sirénou, ak pláva jednotlive, a jeden dlhý a dva krátke zvukové signále, ak vlečie iné lode.

(2) Pri vleku je iba remorkér plávajúci vpredu povinný zachovávať ustanovenia tohto článku.

(3) Plávajúca loď nesmie za žiadnych okolností zvoniť.

Čl. 53.

Malé lode poháňané plachtami alebo veslami nemusia dávať signále uvedené v čl. 52, musia však dávať nejaké iné podobné signále dostatočnej sily v prestávkach nie dlhších než jedna minúta.

Čl. 54.
Svetlá zakotvených alebo vyviazaných lodí

(1) Zakotvená alebo vyviazaná loď musí niesť v noci na čele vo výške nepresahujúcej 6 m nad palubou jedno biele svetlo na mieste, kde môže byť videné najlepšie so všetkých miest obzoru zo vzdialenosti najmenej 1 km.

(2) Ak je niekoľko lodí vyviazaných pri brehu alebo zakotvených v rieke vedľa seba, nesie svetlo predpísané týmto článkom iba loď stojaca najbližšie plavebnej dráhe.

Čl. 55.
Zvukové signále zakotvených alebo vyviazaných lodí za hmly, mrholenia, lejaka, snehovej fujavice

Za hmly, mrholenia, snehovej fujavice alebo prudkého lejaka musí loď, ktorá stojí mimo prístavu, avšak nie celkom mimo plavebnej dráhy, dávať ako vo dne, tak v noci signále rýchlymi

údermi na zvon alebo iný vhodný predmet, a to v prestávkach nie dlhších než jedna minúta, vždy po čas približne päť sekúnd.

Čl. 56.
Kedy sa zakazuje používať zvukové signále

Loď stojaca na rieke nesmie, ak sa približuje iná loď, použiť píšťalu alebo sirénu a dávať signále bez zákonného dôvodu.

Čl. 57.
Signále o pomoc.

(1) Ak sa žiada o pomoc, upútava sa pozornosť tým, že sa vo dne natiahnutou pažou krúži signálnou zástavou, kúskom látky alebo iným podobným predmetom, v noci krúži rovnakým spôsobom akýmkoľvek svetlom; pozornosť sa upútava aj akýmkoľvek vhodným optickým alebo zvukovým signálom.
Signále pri neschopnosti manévrovania

(2) Ak je loď neschopná manévrovať, musí, ak sa približujú k nej iné lode, upozorňovať na to prerušovanými zvukmi píšťalou alebo sirénou alebo akýmkoľvek iným vhodným signálom.

(3) Loď neschopná manévrovať musí urobiť všetko, aby sa dostala čo najrýchlejšie z plavebnej dráhy a žiadať, ak je potrebné, za tým účelom o pomoc mimo plávajúce lode dávaním signálov o pomoc.

(4) Všetky lode, ktoré plávajú mimo alebo sa nachádzajú nablízku, musia poskytnúť lodi, ktorá žiada o pomoc, všetku pomoc, ak to neohrožuje bezpečnosť lode, ktorá poskytuje pomoc, alebo jej cestujúcich.

Čl. 58.
Optické signále lodí uviaznutých na plytčine

(1) Loď, ktorá uviazla na plytčine, musí vztýčiť na viditeľnom mieste

a) vo dne - dve farebné vlajky alebo dva predmety guľovitého tvaru umiestené svisle nad sebou,

b) v noci - dve červené svetlá umiestené svisle nad sebou vo vzdialenosti 1,8 až 2 m od seba.

(2) Balóny alebo guľovité predmety použité na ten účel musia mať priemer najmenej 60 cm.

(3) Svetlá musia byť viditeľné so všetkých miest obzoru na vzdialenosť najmenej 1 km.

(4) Rovnaké predpisy sa vzťahujú i na potopené lode, ktorých časť trupu ostala nad vodou.

(5) Ak zistí kapitán alebo vodca lode, že preplávanie môže byť udržované pozdĺž jeho lode bez nebezpečenstva, je povinný okrem toho na tej strane, kde je plavebná dráha voľná, vyvesiť

a) vo dne - bielu vlajku alebo kus látky bielej farby,

b) v noci - svetlá predpísané v čl. 54 pre zakotvené lode.

Čl. 59.
Signále malých lodí uviaznutých na plytčine

(1) Malé lode uviaznuté na plytčine musia, ak sa k ním približujú iné lode, upozorniť blížiace sa lode na svoj stav prerušovaným pískaním alebo akýmkoľvek iným vhodným signálom dávaným prostriedkami, ktoré malá loď má.

(2) Ak môže byť plavba iných lodí udržovaná pozdĺž lode uviaznutej na plytčine, musí táto loď vyvesiť na strane, kde plavebná dráha je voľná,

a) vo dne - bielu vlajku alebo kúsok látky svetlej farby,

b) v noci - svetlo predpísané v čl. 54 pre zakotvené plavidlo.

Čl. 60.

Opatrenie na označenie lode potopenej alebo uviaznutej na plytčine

(1) Ak loď uviaznutá na plytčine alebo potopená leží v takej polohe, že sťažuje plavbu, a na takom mieste rieky, kde pre tvárnosť okolia alebo z akejkoľvek inej príčiny by lode plávajúce po prúde nemohly včas vidieť dávané im signále, je kapitán alebo vodca lode, ktorá sa potopila alebo uviazla na plytčine, povinný pri prvej možnosti postaviť na brehu alebo na rieke, a to dostatočne ďaleko od miesta nehody proti prúdu dočasnú varovnú stráž.

(2) Ak sa loď potopila v plavebnej dráhe a je úplne pod vodou, je kapitán alebo vodca lode taktiež povinný označiť dočasne jej polohu tým, že zakotví nad potopenou loďou plávajúci predmet akéhokoľvek tvaru, opatrený v noci zeleným alebo červeným svetlom, podľa toho, či potopená loď je bližšie k pravému alebo k ľavému brehu.

(3) Varovná stráž a výstražný plavák, uvedené v odseku 1 a 2, môžu byť odstránené, len čo bude prechod označený alebo príslušné úrady budú môcť urobiť iné opatrenia pre zaistenie bezpečnosti plavby v tomto úseku.

(4) Príslušné úrady štátu, na území ktorého sa loď potopila, sú povinné urobiť všetky opatrenia pre najrýchlejšie označenie miesta, kde sa loď potopila.

Čl. 61.

Optické signále vlečených pltí

(1) Loď, ktorá vlečie plť, nesie svetlá predpísané pre remorkéry v čl. 48 týchto Základných predpisov.

(2) Vlečená plť musí ukazovať v noci záblesky svetla, len čo sa k nej približuje loď, ktorá ju doháňa.

Čl. 62.

Optické signále zakotvených alebo vyviazaných pltí

Vyviazané alebo zakotvené plte musia niesť od západu do východu slnka na každom svojom rohu na strane k plavebnej dráhe jedno biele svetlo, umiestené dostatočne vysoko, nie však vyššie než 6 m nad hladinou vody, viditeľné so všetkých strán obzoru a na vzdialenosť najmenej 1 km.

Čl. 63.

Optické signále pltí uviaznutých na plytčine

(1) Plť uviaznutá na plytčine musí niesť

a) vo dne - od východu slnka dva balóny alebo dva iné predmety guľovitého tvaru umiestené svisle nad sebou vo vzdialenosti 1,5 až 2 m od seba,

b) v noci - dve červené svetlá umiestené svisle nad sebou vo vzdialenosti 1,5 až 2 m od seba.

(2) Svetlá musia byť viditeľné so všetkých miest obzoru na vzdialenosť najmenej 1 km.

Čl. 64.
Signále plávajúcich strojov

(1) Na plávajúcich strojoch sa vztyčujú, zatiaľ kým sú v prevádzke, na stožiari alebo na inom viditeľnom mieste tieto signále:

a) vo dne - čierny balón priemeru 60 cm,

b) v noci - zelené alebo červené svetlo, a to podľa toho, na ktorej strane plavebnej dráhy je voľný prechod; svetlo musí byť viditeľné na vzdialenosť najmenej 2 km.

(2) Loď, ktorá sa priblíži k plávajúcemu stroju, dá výstražný zvukový signál jedným dlhým zvukom píšťaly alebo sirény.

(3) Ak je prechod vedľa plávajúceho stroja stojaceho v plavebnej dráhe voľný, musí plávajúci stroj, len čo dostal od približujúcej sa lode varovný signál, dať dlhý zvukový signál a okrem toho na tej strane plavebnej dráhy, kde je preplávanie voľné,

a) vo dne - mávať čiernou zástavou,

b) v noci - ukazovať ďalšie zelené alebo červené svetlo, a to podľa toho, na ktorej strane plavebnej dráhy je voľný prechod.

(4) Okrem toho musia byť na krajných kotvách plávajúceho stroja umiestené signále, a to vo shode s predpismi o znakovaní plavebnej dráhy, platnými na danom úseku Dunaja.

(5) V prípade, že preplávanie nie je možné, vztyčujú sa na plávajúcom stroji na stožiari alebo na inom viditeľnom mieste tieto signále:

a) vo dne - tri čierne balóny, každý priemeru 60 cm, umiestené svisle nad sebou vo vzdialenosti najviac 2 m od seba,

b) v noci - tri červené svetlá, umiestené svisle nad sebou na tom istom mieste, viditeľné so všetkých miest obzoru až na 2 km.

Čl. 65.
Zvukové signále pri zakotvení a pri zdvíhaní kotiev

(1) Ak loď hodlá zakotviť, musí tento manéver oznámiť troma dlhými za sebou dávanými zvukovými signálmi píšťalou alebo sirénou.

(2) Ak loď hodlá zdvihnúť kotvy, musí tento manéver oznámiť za sebou dávanými dvoma dlhými a jedným krátkym zvukovým signálom.

Čl. 66.
Zvukové signále pri vlečení

Loď, ktorá vlečie jednu alebo niekoľko lodí, dáva im tieto za sebou idúce zvukové signále píšťalou alebo sirénou pre ich vychýlenie z pôvodného smeru:

a) jeden dlhý a jeden krátky - vytočiť kormidlo doprava,

b) jeden dlhý, dva krátke, jeden dlhý - vytočiť kormidlo doľava,

c) jeden dlhý a tri krátke - držať kormidlo priamo.

HLAVA 4.
Opatrenia pre plávajúce, zakotvené alebo vyviazané lode.

Čl. 67.
Opatrenie pre zakotvené, vyviazané alebo plávajúce lode

(1) Lode zakotvené alebo vyviazané na ktoromkoľvek mieste, pri ktoromkoľvek brehu, musia byť umiestené (vyviazané) tak, aby umiestenie (vyviazanie) neprekážalo voľnej plavbe na rieke a nepôsobilo škody plavebným znakom, prístavným, hydrotechnickým a iným zariadeniam. Za tým účelom musia kapitáni, vodcovia lodí, ako aj všetky iné osoby, ktoré majú nejaký vzťah k týmto lodiam, urobiť všetky možné a na daných okolnostiach závislé opatrenia.

(2) Lode zakotvené na mieste, kde hĺbka vody nepresahuje 3 m, musia označiť miesto, kde leží kotva, bójou s červenou zástavkou.

(3) S lode sa nesmie hádzať cez palubu popol, škvára a iné podobné predmety v prístavoch a na miestach rieky, kde je hĺbka menšia než 3 m.

(4) Ak sa potopil akýkoľvek predmet náležiaci k výstroju alebo k nákladu lode v plavebnej dráhe a tvorí nebezpečenstvo pre plavbu, je kapitán alebo vodca lode povinný bezodkladne urobiť opatrenie, aby potopený predmet bol vyzdvihnutý; ak nemôže tak urobiť, je povinný označiť miesto potopenia

a) vo dne - plávajúcim znakom akéhokoľvek tvaru a farby,

b) v noci - svetlom príslušnej farby, a to podľa toho, či plavebná dráha zostane voľná medzi vzniknutou prekážkou a pravým brehom alebo medzi prekážkou a ľavým brehom.

(5) V prípade uvedenom v odseku 4 je kapitán alebo vodca lode povinný oznámiť to v najkratšom čase všetkými možnými prostriedkami, ktoré má, najbližšiemu príslušnému úradu.

HLAVA 5.
O pltiach.

Čl. 68.

(1) Na pltiach musí byť vyznačené na tabuli dostatočných rozmerov meno a bydlisko vlastníka alebo odosielateľa, a to tak, aby to, čo je napísané, sa dalo prečítať s obidvoch strán.

(2) Plte musia byť sostavené z častí pevne medzi sebou spojených a viazanie alebo rozoberanie pltí, ak sa robí na rieke, nesmie sťažovať plavbu alebo jej prekážať.

(3) Väzba pltí musí zodpovedať požiadavkám vlečenia.

Čl. 69.

(1) Pri plavbe alebo pri státí pltí je vodca plte povinný dbať o to, aby neprekážal a nespôsobil škodu plávajúcim alebo na rieke stojacim lodiam.

(2) Plte nesmú vliecť kotvy alebo reťaze v miestach, kde sú pod vodou položené kábele alebo potrubia.

(3) V úsekoch, kde plte budú plávať samosplavom, musia byť urobené opatrenia zaisťujúce bezpečnosť plavby.

HLAVA 6.
O preprave nebezpečných látok.

Čl. 70.
Nebezpečné látky

Na lodiach, na ktorých sa prepravujú nebezpečné látky, ako výbušné látky (VL), jedovaté látky (JL), minerálne oleje a iné ľahko zápalné náklady, musia byť urobené osobitné bezpečnostné opatrenia.

Čl. 71.
Signále pri preprave nebezpečných látok.

(1) Loď, ktorá prepravuje nebezpečné látky uvedené v čl. 70, musí, ak stojí na rieke, mať vo dne na čele červenú vlajku tvaru trojuholníka.

(2) Loď so strojným pohonom prepravujúca nebezpečné látky musí niesť pri plavbe v noci okrem bieleho svetla, predpísaného v čl. 44 týchto Základných predpisov pre plávajúcu samohybnú loď, tiež ešte červené svetlo predpísané v čl. 48.

(3) Ak vlečie loď spomenutá v čl. 70 inú loď, musí niesť svetlá predpísané v čl. 48 pre remorkéry naložené nebezpečnými látkami.
Osobitné ofarbenie lodí prepravujúcich nebezpečné látky vo vleku

(4) Lode prepravujúce minerálne oleje musia mať okolo celého trupu nad vodoryskou najvyššieho prípustného ponoru svetlomodrý pruh o šírke 15 cm; lode prepravujúce náklady minerálnych olejov ľahkej frakcie s bodom vzplanutia pod 28 °C, musia byť okrem toho natrené šedou (striebrošedou) farbou.

Čl. 72.
Umiestenie lodí prepravujúcich nebezpečné látky vo vleku

Vo vleku musia byť lode prepravujúce nebezpečné látky umiestené zpravidla na konci vleku a pokiaľ možno tak ďaleko od iných lodí, ako to pripúšťa bezpečnosť plavby a usporiadanie sostavy vleku.

Čl. 73.
Optické signále zakotvených alebo vyviazaných lodí prepravujúcich nebezpečné látky

Každá loď prepravujúca nebezpečné látky musí v čase, keď je zakotvená alebo vyviazaná, niesť v noci červené svetlo umiestené vo vzdialenosti 1,5 až 2 m nad jasným bielym svetlom predpísaným v čl. 54 a viditeľné, tak ako svetlo kotevné, so všetkých miest obzoru na vzdialenosť najmenej 1 km.

Čl. 74.

Nevyparené lode, pri ktorých po preprave nebezpečných látok je ešte nebezpečenstvo výbuchu plynov vyvinujúcich sa z nebezpečných látok, ktoré prepravovaly, musia sa spravovať ustanoveniami čl. 70 až 73 týchto Základných predpisov.

Čl. 75.
Osobitné prípady

(1) Je zakázané, aby lode prepravujúce nebezpečné látky sa zastavovaly pod mostami, vyväzovaly sa alebo zakotvovaly blízko iných lodí stojacich na rieke, ako i blízko železnice alebo obydlí ležiacich blízko brehov.

(2) Prekladať nebezpečné látky na rieke je dovolené len pri zachovaní podmienok a predpisov určených príslušnými úradmi a pod ich dohľadom.

HLAVA 7.
O haváriách.

Čl. 76.
Opatrenia pri haváriách

(1) Ak hrozí lodi nebezpečenstvo potopenia, je kapitán alebo vodca tohto plavidla alebo lode, ktorá ho vlečie, povinný urobiť všetky opatrenia, aby uvoľnil plavebnú dráhu a odstránil havarovanú loď k jednému z brehov.

(2) Ak pri zrážke lodí jednej z nich hrozí potopenie, je kapitán alebo vodca druhej lode povinný použiť všetky po ruke súce prostriedky, aby havarovanej lodi poskytol pomoc a v prvom rade aby ju odstránil z plavebnej dráhy.

(3) Všetky lode, ktoré sú v blízkosti lode, dávajúcej signále o pomoc, sú povinné poskytnúť bezodkladne tejto lodi všetku pomoc, ak nehrozí nebezpečenstvo lodi, ktorá poskytuje pomoc, alebo jej cestujúcim.

(4) Ak následkom nejakej nehody, ktorá sa stala na rieke, sú ľudské životy v nebezpečenstve, musia všetky lode, ktoré sú nablízku, zúčastniť sa na poskytovaní pomoci.

Čl. 77.

(1) Kapitán alebo vodca lode je povinný oznámiť, používajúc všetky možné dorozumievacie prostriedky, najbližšiemu príslušnému úradu haváriu súvisiacu s plavbou.

(2) Príslušné úrady sú povinné umožniť havarovanej lodi vplávanie a pobyt v najbližšom ochrannom prístave.

(3) V prípade, že jedna z vlečených lodí uviazne na plytčine, je kapitán remorkéra povinný urobiť všetky opatrenia, aby loď uvoľnil. Ak nemožno uvoľniť loď s plytčiny, jedná kapitán podľa daných okolností, robiac zároveň opatrenia podľa čl. 58 týchto Základných predpisov.

Čl. 78.

(1) Ak loď uviazla na plytčine alebo sa potopila, urobí kapitán, vlastník lode, ako aj iné zúčastnené osoby, ktoré majú právo disponovať dotyčnou loďou, potrebné opatrenia na to, aby loď bola vyzdvihnutá alebo uvoľnená s plytčiny a aby bola odstránená plavebná prekážka.

(2) V prípade, že osoby vymenované v odseku 1 nemôžu alebo nechcú urobiť uvedené úkony alebo ak ich nemožno vypátrať, príslušné úrady uvoľnia v čase pokiaľ možno najkratšom vlastnými prostriedkami na náklad vlastníka lode koryto rieky.

HLAVA 8.
O lodivodskej službe.

Čl. 79.
O lodivodskej službe

(1) Lodivodská služba na Dunaji je usporiadaná takto:

a) na úseku od ústia Sulinského kanálu až po Brailu včítane, osobitnou riečnou Administráciou Dolného Dunaja,

b) na úseku Železnej Brány osobitnou riečnou Administráciou Železnej Brány,

c) na všetkých ostatných úsekoch, ak je to potrebné, plavebnými podnikmi podunajských štátov, a to samostatne.

(2) Aby lodiam bol zabezpečený lodivodský sprievod na úseku vyššie uvedených osobitných riečnych Administrácií, tieto sostavia lodivodské skupiny a vypracujú poriadok pre ich doplňovanie, určený osobitnou dohodou medzi krajinami, ktoré sú členmi týchto Administrácií.

(3) Aby vyššie uvedeným lodiam bol zabezpečený lodivodský sprievod, môžu plavebné podniky podunajských štátov mať vlastné lodivodské skupiny, pre ktoré určia poriadok o ich doplňovaní plavebné podniky samy.

(4) Aby lodivod plavebného podniku mal právo v prípadoch uvedených v odseku 3 sprevádzať lode na úsekoch osobitných riečnych Administrácií, musí mať osvedčenie vydané príslušnou Administráciou.

(5) Vo všetkých prípadoch môžu byť lodivodské skupiny doplňované iba z členov podunajských štátov a lodivodské sbory Administrácií iba z občanov podunajských štátov, ktoré sú členmi príslušných Administrácií.

(6) Plavba lodí na úsekoch osobitných riečnych Administrácií Dolného Dunaja a Železnej Brány bez lodivodského sprievodu je zakázaná.

(7) Lodivodovia Administrácií sú povinní podrobiť sa skúškam pred orgánmi príslušných Administrácií. Lodivodovia plavebných podnikov podrobujú sa skúškam pred príslušnými orgánmi štátu, na území ktorého je sídlo plavebného podniku alebo agencie tohto podniku.

(8) Po složení skúšok budú lodivodom vydané osobitné osvedčenia oprávňujúce ich na výkon lodivodskej služby.

HLAVA 9.
Význam použitých výrazov.

Čl. 80.
Lode

(1) Loďami sa rozumejú ako lode námorné, tak vnútrozemské, majúce výtlak väčší než 10 ton, a to so strojným pohonom alebo bez neho, ako i lode plachetné.

(2) Výtlak lode sa rovná približne 3/4 násobku dĺžky, šírky a stredného ponoru lode ponorenej až k vodoryske najvyššie prípustného ponoru. Dĺžka sa meria po palube od zadného okraja predného väzu k prednému okraju zadného väzu; šírka sa meria od vonkajšieho okraja obšívky jedného boku k vonkajšiemu okraju obšívky druhého boku, a to v strednej najširšej časti lode, t. j. na hlavnom rebre bez zreteľa na hrúbku odierok.

Čl. 81.
Samohybná loď

Pod výrazom „samohybná loď" sa rozumie loď, ktorá sa uvádza do pohybu pomocou strojov.

Čl. 82.
Plachetná loď

(1) Pod výrazom „plachetná loď" sa rozumie loď, ktorá sa uvádza do pohybu pomocou plachiet.

(2) Loď, ktorá pláva pomocou plachiet a nie pomocou strojov, sa považuje za plachetnú loď, a loď, ktorá pláva pomocou strojov, sa považuje za samohybnú loď, i keď má plachty.

Čl. 83.
Plávajúca loď

Loď sa považuje za „plávajúcu", ak nie je ani zakotvená ani vyviazaná pri brehu ani nie je uviaznutá na plytčine.

Čl. 84.
Malé lode

Lode o výtlaku do desiatich ton, ktoré sa pohybujú pomocou strojov, plachiet alebo vesiel, sa považujú za malé lode.

Čl. 85.
Plávajúce zariadenia

Všetky druhy plavární, dokov, plávajúcich hangárov, mostov, prístavných mostíkov a pod. sa považujú za plávajúce zariadenia.

Čl. 86.
Plávajúce stroje

Všetky druhy bagrov, elevátorov, plávajúcich žeriavov, beranidiel, čerpacích staníc a pod. nazývajú sa plávajúcimi strojmi.

Čl. 87.
Plte

Sväzy dreva pozostávajúce z trámov (kmeňov) viac alebo menej pevne spojených nazývajú sa plťami.

Čl. 88.
Vleky (karavány)

Skupina lodí, remorkérov alebo iných plávajúcich jednotiek, utvorená z niekoľkých plavidiel za účelom vlečenia, ktoré sa prevádza po boku alebo v závese za sebou (v línii) alebo vedľa seba (v bočnom soskupení), nazýva sa vlekom alebo karavanou.

Čl. 89.
Vodca plavidla

(1) Kapitán je lodník, ktorý velí na samohybnej lodi.

(2) Vodca lode je lodník, ktorý velí na nesamohybnej lodi (nákladnej alebo tankovej lode a pod.).

(3) Vodca plte je osoba, ktorá vedie plť.

Čl. 90.
Ponor plavidla

(1) Ponorom sa rozumie výška ponorenej časti lode.

(2) Pri vlečení sa ponorom vleku rozumie ponor lode, ktorá je vo vlečenej skupine najviac ponorená.

Čl. 91.
Prístav odplávania

Prístavom odplávania lode sa rozumie prístav, v ktorom sa prevádza nakladanie lode alebo nástup cestujúcich.

Čl. 92.

(1) Všetky ustanovenia, ktoré sa týkajú lodí vôbec, vzťahujú sa i na ostatné plavidlá (malé lode, plávajúce zariadenia, plávajúce stroje a plte), ak nie sú pre ne osobitné ustanovenia.

(2) Pri používaní týchto Základných predpisov sa plávajúce zariadenia a plávajúce stroje pri plavbe na rieke kladú podľa svojho výtlaku na roveň lodiam alebo malým lodiam.

Príloha 2
nariadenia ministra dopravy č. 72/1953 Zb. o poriadku plavebnej bezpečnosti pre československý úsek Dunaja

PORIADOK plavebnej bezpečnosti pre československý úsek Dunaja.

Doplňujúce predpisy pre plavbu na československom úseku Dunaja.

Čl. 1.

(k čl. 8 ZP)

Technická spôsobilosť lodí

Stavba a výstroj lodí sa spravujú predpismi štátu, pod vlajkou ktorého plávajú. Toto ustanovenie platí o iných než československých lodiach len pod podmienkou vzájomnosti a v jej rozsahu.

Čl. 2.

(k čl. 9 ZP)

Znakovanie plavebnej dráhy

(1) Vytýčené pobrežné a plávajúce znaky nesmú sa samovoľne odstraňovať, premiesťovať alebo poškodzovať a nesmú sa používať ani na vyväzovanie ani na priťahovanie lodí.

(2) Ak kapitán alebo vodca lode, plávajúceho stroja alebo plte premiesti alebo poškodí plavebný znak, musí to vždy oznámiť najbližšiemu plavebnému orgánu.

Čl. 3.

(k čl. 10 ZP)

Označenie a vlajky lodí

(1) Nápisy označujúce loď musia byť umiestené tak, aby boly s obidvoch strán zreteľne viditeľné. Príslušné úrady môžu povoliť z tohto ustanovenia výnimky pri novostavbách lodí, ktoré plávajú na československom úseku Dunaja výlučne z dôvodov skúšobnej plavby.

(2) Lode, ktorých majiteľmi sú Dunajská komisia alebo riečne Administrácie zriadené podľa Dohovoru o režime plavby na Dunaji, nesú od východu do západu slnka vlajku komisie alebo dotyčnej Administrácie.

Čl. 4.

(k čl. 12 ZP)

Lodné listiny

(1) Samostatné listiny uvedené v čl. 12 ods. 1 písm. a), b) a k) a v čl. 12 ods. 2 písm. a) a c) ZP nie sú potrebné, ak sú údaje, ktoré tieto listiny majú preukazovať, zrejmé z niektorej inej lodnej listiny.

(2) Príslušné úrady môžu oslobodiť lode plávajúce výlučne len na československom úseku Dunaja od povinnosti mať zdravotný preukaz a zdravotný denník.

(3) Podmienky pre vydávanie lodných listín a ich zrušenie sa spravujú predpismi štátu, pod vlajkou ktorého loď pláva. Toto ustanovenie platí o iných než československých lodiach len pod podmienkou vzájomnosti a v jej rozsahu.

Čl. 5.

(k čl. 20 ZP)

Vlečenie lodí

(1) Na československom úseku Dunaja medzi ústím rieky Moravy (r. km 1.880.2) až po Gönyü (r. km 1.790) smú remorkéry vliecť, ak nie je plavebnou vyhláškou ustanovené inak,

a) po svojom boku za plavby po prúde i proti prúdu iba jednu loď,

b) v závese po prúde v bočnom soskupení lode len v jednom rade, a to pri vodnom stave 400 cm a nižšom na vodočte v Bratislave až do celkovej šírky 31 m, pri vodnom stave vyššom až do celkovej šírky 40 m,

c) v závese proti prúdu lode za sebou, a to pri vodnom stave 400 cm a nižšom na vodočte v Bratislave najviac štyri lode a pri vodnom stave vyššom najviac päť lodí.

(2) Ak sú v prípade uvedenom v odseku 1 písm. c) vlečené výlučne prázdne lode, možno vliecť šesť lodí, ak sú spojené bočne po dvoch v troch radoch za sebou.

(3) V úseku medzi Gönyü (r. km 1.790) a ústím rieky Ipľa (r. km 1.708.2) nesmú remorkéry vliecť po prúde alebo proti prúdu viac než dve lode po každom svojom boku. V závese smie remorkér vliecť po prúde päť lodí vedľa seba, najviac však vo dvoch radoch, pri plavbe proti prúdu najviac po piatich lodiach za sebou.

Čl. 6.

(k čl. 22 ZP)

Prechod pod mostami

(1) Pri plavbe pod mostami musí byť oheň pod kotlami udržovaný takým spôsobom, aby sa zabránilo prílišnému dymeniu.

(2) Pri prechádzaní lodnými mostami musia lode včas zmierniť svoju rýchlosť a použiť len silu, ktorá je potrebná na plavbu a na bezpečné vedenie.

Čl. 7.

(k čl. 23 ZP)

Plavba samosplavom

(1) Na československom úseku Dunaja sa zakazuje plavba samosplavom

a) lodiam a pltiam za noci, nejasného počasia, za hmly, mrholenia, prudkého dažďa, snehovej fujavice a pod.,

b) v bočnom soskupení skupinám s viacej než dvoma loďami alebo plťami, okrem prípadu, ak by plte boly spojené v pevný celok, ktorý nepresahuje ani svojou dĺžkou ani svojou šírkou rozmery určené v čl. 13 ods. 2,

c) lodiam a pltiam v bočnej polohe naprieč prúdnice, vynímajúc prípad nevyhnutnej potreby.

(2) V úseku medzi ústím rieky Moravy (r. km 1.880.2) až po Gönyü (r. km 1.790) sa plavba lodí samosplavom, s výnimkou malých a samohybných lodí, zakazuje vôbec.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia pre lode, ktoré sa premiesťujú pozdĺž brehov pri prácach spojených s ich nakladaním a vykladaním.

(4) Lode plávajúce samosplavom, ktoré podľa svojej povahy nepodliehajú ustanoveniam čl. 44, 46, 47, 48 a 51 ZP, musia niesť vo výške najmenej 6 m nad hladinou vody

a) vo dne - čierny balón priemeru najmenej 60 cm a 1 m pod ním obdĺžnikovú vlajku ľubovoľnej farby,

b) v noci - lampu s bielym svetlom, viditeľným so všetkých miest obzoru na vzdialenosť najmenej 1 km; okrem toho musí loď, ak sa približuje k inej lodi, mávať jedným bielym svetlom buď na čele alebo na korme, podľa toho, ktorým koncom je obrátená k lodi, ku ktorej sa blíži.

Čl. 8.

(k čl. 33 ZP)

Križovanie plavebnej dráhy

(1) Loďky, t. j. malé lode, výtlak ktorých ani pri najväčšom ponorení nedosahuje 2 tony, nesmú križovať plavebnú dráhu lodiam plávajúcim vo vzdialenosti menšej než 300 m a nesmú sa k nim priblížiť na vzdialenosť menšiu než 30 m.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na prívesné a záchranné loďky patriace k plavidlám.

Čl. 9.

(k čl. 37 ZP)

Signále lodiek

Loďky nemusia dávať pri stretávaní alebo predchádzaní signále predpísané týmto poriadkom.

Čl. 10.

(k čl. 54 ZP)

Svetlá zakotvených alebo vyviazaných lodí

Príslušné úrady môžu oslobodiť lode všeobecne alebo v ojedinelých prípadoch od povinnosti niesť predpísané svetlá, ak stoja pri brehu a sú dostatočne a stále osvetlené inými svetelnými zdrojmi s brehu alebo ak sú medzi výhonmi, ktoré nie sú zaplavené.

Čl. 11.

(k čl. 60 ZP)

Varovné stráže

Varovné stráže musia vo dne mávať červenou zástavou, v noci kývať červeným svetlom a volaním upovedomiť blížiace sa lode o mieste nehody.

Čl. 12.

(k čl. 67 ZP)

Opatrenia pri zakotvených a vyviazaných lodiach

Na lodiach, ktoré sú nútené zakotviť v plavebnej dráhe alebo jej blízkosti, musí byť stále pohotove dostatočný počet lodnej posádky na vykonávanie potrebných manévrov; na ten účel musia mať lode, ktoré sú zakotvené alebo vyviazané pri brehu, i stráž.

Čl. 13.

(k čl. 68 a 69 ZP)

Osobitné ustanovenia pre plte

(1) Viazanie pltí musí sa vykonať tak pevne a starostlivo, aby plť mohla vzdorovať vplyvu prúdu a vĺn, ako i napätiu vzniknutému pri vlečení.

(2) Dĺžka pltí nesmie na československom úseku Dunaja presahovať 65 m; ich šírka nesmie presahovať

a) v úseku medzi ústím rieky Moravy (r. km 1.880.2) k ústiu rieky Váhu (r. km 1.766) 13 m,

b) v ostatnej časti československého úseku Dunaja 15 m.

(3) Najväčšie rozmery pltí musia byť nad vodou vždy zreteľne znateľné, i keď majú náklad.

(4) Plte musia byť opatrené výstrojom potrebným na ich vedenie a opravy, najmä potrebnými signálnymi a záchrannými prostriedkami.

(5) Vodca plte musí mať za plavby pri sebe soznam posádky a preukaz, ktorý ho oprávňuje na vedenie plte. Tieto listiny musia byť na požiadanie predložené príslušným plavebným orgánom na nahliadnutie.

(6) Okrem prípadov uvedených v čl. 7 tejto prílohy sa pltiam zakazuje

a) plavba samosplavom v úseku medzi ústím rieky Moravy (r. km 1.880.2) a ústím rieky Váhu (r. km 1.766); v tomto úseku smú sa plte len vliecť,

b) plavba na rovnakej výške v úseku medzi ústím rieky Váhu (r. km 1.766) a ústím rieky Ipľa (r. km 1.708.2).

(7) Ak pláva niekoľko pltí blízko za sebou, musia sa podľa možnosti držať v jednej čiare a zachovávať medzi sebou náležitú vzdialenosť tak, aby čo najmenej prekážaly plavbe lodí.

(8) Plte nesmú, i keď sú vlečené, plávať za nejasného počasia, za búrky, pri ľadových kryhách a pri chode ľadov. Ak nastanú tieto okolnosti za plavby, musia plte pristáť na najbližšom vhodnom mieste.

*) Na strane 21.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.